

5. 5355 - Projet de loi concernant le partenariat entre les syndicats de communes et l'État et la restructuration de la démarche scientifique en matière de protection de la nature et des ressources naturelles

Rapport de la Commission de l'Environnement

■ **M. Roger Negri** (*LSAP*), *rapporteur*.- Merci, Här President. Här President, Här Minister, Dir Dammen an Dir Hären, am Kader vun enger effikasser Naturschutzpolitik geet et bei dësem Projet de loi dorëms, dem Naturschutz hei am Land en zousätzlech wëssenschaftlechen Impuls ze ginn duerch d'Promotioun vun dem Partenariat tëschent dem Stat an de Gemengen, via déi respektiv Gemengesyndikater.

Op dësem Wee soll eng legal Basis geschafe ginn, fir den Naturschutz um Terrain besser ze koordinéieren, an dëst kann nëmme geschéie wann de Stat d'Gemengen op eng strukturiéiert Manéier abënn. Heifir gött e sou genannten Observatoire fir den Naturschutz vum Stat kreéiert. Den Observatoire huet als Missioun, tëschent dem Stat an den Naturschutzgemengesyndikater, déi jo am Numm vun deenen implizéierte Gemengen handelen, Konventiounen opstellen, fir de Finanzement vun Naturschutzmoosnamen an de Gemengen ëmzesetzen.

Am Regierungsprogramm huet hei de regionalen Usaz déi absolut Prioritéit fonnt. Mat de regionale Gemengesyndikater kënnst déi „kritesch Mass“ zesummen, fir multidisziplinär Equipen ze forméieren, déi à même sinn, komplex Problemer ze léisen. Den Naturschutz muss an Zukunft ëmmer méi op Basis vun enger regionaler Zesummenaarbecht organiséiert ginn. Domat kënnen d'Naturschutzgemengesyndikater regional um Terrain konkreten Naturschutz wëssenschaftlech studéieren, organiséieren an och duerchféieren, an dat Ganzt ënnert der Tutelle vum Ëmweltminister.

Här President, dëse Projet de loi ass den 10. Juni 2004 vum deemolege Statssekretär am Ëmweltministerium, dem Här Eugène Berger, déposiert ginn. Den Avis vum Statsrot datéiert vum 28. September 2004. D'Ëmweltkommissioun huet an hirer Sëtzung vum 3. Mäerz 2005 mech als Rapporteur genannt. An därselwechter Réunioun, souwéi och an der Sëtzung vum 21. Abrëll 2005, sinn de Projet de loi an och den Avis vum Statsrot vun der Kommissioun examinéiert ginn.

Verschidden direkt betreffen Acteuren, wéi de Mouvement écologique, d'Lëtzebuerger Natur- a Vullschuttliga, d'NATURA souwéi d'Fierschterassociatioun, hate mir de 24. Mäerz 2005 an d'Ëmweltkommissioun agelueden, fir hir Meenung zu dësem Projet de loi ze héieren. De Rapport ass an der Sëtzung vum 10. Mee 2005 presentéiert ginn an dunn och gestëmmt ginn.

Här President, dëse Projet de loi schreift sech an an de Kader vun den Objektivier aus der Regierungserklärung vun 2004, déi virgesäit: «(...) le Gouvernement mettra en œuvre un partenariat avec tous les acteurs impliqués en la matière (communes et syndicats des communes, ONG, fondations, entreprises, etc.), tout en assurant une coordination nationale.»

De Projet de loi baséiert ebenfalls op enger Motioun, déi d'Chamber am Kontext vum Naturschutzgesetz vum 19. Januar 2004 ugeholl huet. Heidranter gött d'Regierung invitéiert, e Projet de loi auszeschaffen, dee Folgendes virgesäit: «prévoyant l'association des communes à la mise en œuvre des ob-

jectifs de la future loi; prévoyant le renforcement et l'amélioration du travail scientifique en matière de protection de la nature avec tous les acteurs, tels que le Ministère de l'Environnement et l'Administration des Eaux et Forêts, le Musée d'Histoire naturelle,...»

■ **Une voix**.- Méi schnell!

■ **M. Roger Negri** (*LSAP*), *rapporteur*.- ...les communes et syndicats communaux et les associations agissant dans le domaine de la protection de la nature et de l'environnement».

Sou wéi et aus dem Exposé des motifs vum Projet de loi ervirgeet, berücksichtegt de Projet de loi och den Avis, deen de Statsrot de 17. Juni 2003 zum Naturschutzgesetz vum 19. Januar 2004 gemaach huet. An dësem Avis hat de Statsrot sech géint d'Schafung vun engem Réseau vu regionalen, wëssenschaftleche Strukturen ausgeswat. Et waren d'Artikele 64 a 65 vun deem Projet de loi, wat d'Naturschutzgesetz vum 19. Januar 2004 ginn ass, déi fir Oppositions formelles gesuergt hunn. Deemools ass dunn décidéiert ginn, fir dës zwee Artikelen aus dem Projet de loi erauszehuelen, auszebauen an doraus en neit Gesetz ze schaffen, wat mer haut hei virleien hunn.

(M. Jos Scheuer prend la Présidence)

De But vun dësem Projet de loi ass also duebel. Éischstens, d'Promotioun vun enger Partnerschaft tëschent dem Stat an de Gemengesyndikater. Et geet dorëms fir d'Gemengesyndikater a Saachen Naturschutz méi staark mat anzebannen. Sou soll eng Struktur geschafe ginn, déi d'Gestioun an d'Koordinatioun géréiert. D'Gemenge mussen a sullen, zesumme mat der Forstverwaltung, Partner vum Ëmweltministerium a Saachen Naturschutz sinn.

De Virdeel bei de Gemengen a bei de Gemengesyndikater ass, dass si eng gutt politesch a verwaltungstechnesch Struktur hunn, déi no bei de Leit ass. Dës Partnerschaft gött konkretiséiert duerch Konventiounen tëschent dem Ëmweltministerium an de Gemengesyndikater, déi am Naturschutzdomän schaffen. Et geet dorëms, fir déi regional Kooperatioun tëschent de Gemengen an der strategescher Planung a Saachen Naturschutz ze verstärken.

En zweete But vun dësem Projet de loi ass de Renforcement vun der wëssenschaftlecher Démarche a Saachen Naturschutz. D'Entwécklung vun enger effikasser Naturschutzpolitik muss op wëssenschaftlechen Donnéeën baséiert sinn, wou d'Interpretatioun heivun fir eng zukünfteg strategesch Orientatioun nützlech ass. D'Natura 2000 brauch um Terrain e gudde, wëssenschaftleche Suivi. Déi wëssenschaftlech Aarbecht muss verstärkt an och verbessert ginn.

Tëschent all deene bedeelegten Acteuren an dësem Domän, dem Ëmweltministerium, der Forstverwaltung, dem Naturmusée, de Gemenge via Gemengesyndikater an den Naturschutzorganisatiounen, muss eng verbessert Koordinatioun gemaach ginn. Dëse Projet huet als Zil, dës aktuell net esou gutt Situatioun ze verbesseren. Dazou soll deen nei ze schafenden Observatoire de l'Environnement naturel bäidroen. Dëst soll en Organe consultatif sinn, dat chargéiert ass fir d'Aktiounen am Naturschutzberäich ze promovéieren.

Deen nei geschafenen Observatoire, deen eng jährlech Dotatioun aus dem Statsbudget kritt, huet folgend Missiounen:

- «de constater l'état de conservation de la diversité biologique;
- de proposer des recherches et études en matière d'environnement naturel;
- de proposer un programme d'actions concrètes à réaliser par l'État et les syndicats;

- d'évaluer les mesures réalisées par l'État et les syndicats;

- de rédiger tous les deux ans un rapport circonstancié sur la politique en matière d'environnement naturel et sur la mise en œuvre de cette politique au niveau étatique et communal;

- de suivre la mise en œuvre du plan national concernant la protection de la nature;

- de saisir le ministre des projets, actions et mesures susceptibles de promouvoir la protection de l'environnement naturel.»

Am Artikel 4 steet, dass d'Vertrieder am Observatoire jeeweils fir dräi Joer vum Minister genannt ginn. Dëst sinn all Kéiers zwee Vertrieder vum Ministère de l'Environnement, vun der Administration des Eaux et Forêts, dem Musée national d'Histoire naturelle souwéi ee Représentant vun der Université du Luxembourg, ee vun de Gemengesyndikater, an dann nach dräi Vertrieder aus den Naturschutzorganisatiounen an dräi Wëssenschaftler, déi an der Erhaltung vun der biologescher Vielfalt spezialiséiert sinn.

D'Presidentschaft vum Observatoire gött ofwiesselnd vun engem Vertrieder aus dem Ministère an aus de Syndikater gemaach. D'Sekretariat gött vun engem Représentant aus dem Ministère aussuréiert. Déi genee Organisatioun an de Fonctionnement ginn an engem groussherzogleche Règlement préziséiert. D'Partenariat an Naturschutzprojete vum Stat mat de Gemengesyndikater dréckt sech wéi gesot a Form vu Konventiounen aus, déi vum Ëmweltminister ausgeschafft ginn.

Dës Konventiounen kënnen folgend Missiounen op kommunalem, awer virun allem och op regionalem Plang beinhalten:

- a) «la collecte de données scientifiques et leur transmission aux autorités supérieures compétentes;
- b) l'élaboration et la mise en œuvre de mesures de protection et de gestion de l'environnement naturel à partir des orientations de l'observatoire;
- c) la promotion des programmes relatifs à la conservation de la diversité biologique;
- d) la sensibilisation des communes membres et de leurs habitants.»

All déi Missiounen, déi duerch Konventiounen arrétéiert ginn, ginn tëschent 50 an 100% vum Stat cofinanzéiert. Et gött am Ëmweltministerium och e Comité de coordination geschaf. Dëse Comité huet d'Aufgab fir d'Kohärenz an d'Koordinatioun tëschent de Programmer an de realiséierten Aktivitéite vun de Syndikater am Kader vun de Konventiounen ze assuréieren.

Dëse Comité besteet aus:

- zwee Vertrieder aus dem Ëmweltministerium, wouvun een de President stellt;
- zwee Vertrieder aus der Forstverwaltung, wouvun een de Sekretär stellt;
- engem Vertrieder aus dem Musée national d'Histoire naturelle;
- an engem Vertrieder aus deene respektive Gemengesyndikater.

Dës Vertrieder gi vum Minister op dräi Joer genannt.

Här President, ech hunn dëst am Detail gesot fir ze weisen, dass all d'Acteuren aus der Naturschutzzeen an dëse Projet de loi implizéiert sinn, an de Stat domat, wéi Der un der Zesummesetzung vun dësem Gremium gesitt, den Naturschutz net aus der Hand gött. Hei soll elo konstruktiv Aarbecht op där enger Säit tëschent dem Stat a senge Verwaltungen, an op där anerer Säit de Gemengesyndikater mat de Gemengeréit an de Gemengeverwaltunge gemaach ginn.

Och ass et wichteg, dass mer engersäits Naturschutz vun uewe maachen, via den Ëmweltminister an d'Forstverwaltung, mä op där anerer Säit soll a muss awer och Fräiraum bleiwen, fir den Naturschutz vun ënnen um Terrain ze maachen, dëst an enger Symbios ënner enger reglementéierter, mä rasonnabler Form. An deem Sënn ass dëst Partenariatsgesetz e wichtige Schrëtt zu engem méi kooperativen an zilorientéierten Naturschutz.

Dëst Partenariatsgesetz kreéiert also elo eng legal Basis fir esou finanziell Mëttele fir d'Gemengen an d'Gemengesyndikater fräizemaaachen an domat hire Stellewäert fir den Naturschutz ze ënnermaueren. Domat zéien d'Gemengesyndikater an engem gewësse Sënn elo no, wat d'Fondatiounen aus dem Naturschutz schonn am Naturschutzgesetz vum 29. Januar 2005 via d'Artikele 54 an 63 kritt hunn an do kloer als Partner vum Stat definiéiert gi sinn, an och déi finanziell Mëttele kréien. Ech hu mer am Detail déi verschidde Budgetsartikelen an Ënnerbudgetsartikelen erausgezunn, an ech mengen, do wär kee Grond sech ze bekloen.

Gradsou kloer muss awer d'Rolleverständnis vun deene verschiddenen Acteure gesi ginn, wou d'Décisionskraaft bei der öffentlecher Hand läit, an un éischer Stell bei de gewielte Mandatäir vu Stat a Gemengen, am Zesummeschaffe mat deene respektive Verwaltunge vu Stat a Gemengen.

D'Stëftunge kënnen also net gläichgestallt gi mat der öffentlecher Hand vu gewielte Mandatäiren, dëst am Sënn vum Subsidiaritätsprinzip fir d'Grondsätz vun eiser Demokratie ze respektéieren. Dofir sinn d'Stëftungen awer an d'Décisionsprozesser agebonnen. Et kritt also keen eppes ewechgeholl. Am Géigendeel, et kënnst elo méi op all d'Acteuren zou, well den Naturschutz méi konsequent a méi breet ugepaakt gött, woubäi awer d'Hierarchie an de Kompetenzen agehal gött.

Et ass also domat ze rechnen, dass elo am Naturschutz eng nei Dynamik entsteet, wou éischer méi Aarbecht an Opträg ufalen. Dofir sollen d'Bureau-d'études och dat positiv gesinn. Well et kann och net esou sinn, dass d'Leit mat akademischen Diplomer fir d'Gemengesyndikater ënner A.s.b.l.-Form schaffen, wéi dat scho bal all bénévol Association huet, dës Leit am Naturschutz hir wëssenschaftlech Aarbecht all Dag mat grousssem Asaz maachen, ouni awer eng tant soit peu existenziell Ofsécherung fir sech an hir Familijen ze hunn.

Ech wëll awer och gradsou daitlech soen, dass mat dësem Gesetz eng konstruktiv Zesummenaarbecht tëschent de Leit am Naturschutz an an der Landwirtschaft onbedéngt muss opgebaut ginn. All implizéiert Leit mussen sech an engem „Forum“ zesummefannen, an an aller Sachlechkeet sech de Froe stellen, wéi den Naturschutz an Zukunft soll hei am Land orientéiert ginn. An dëst awer och am Aklang mat den neien Erausforderunge vun de Baueren am Kader vun der sou genannter „cross compliance“.

Dobäi soll net vergiess ginn, dass grad just d'Baueren et sinn, déi am meeschten dobaussen an der Natur schaffen, an dofir muss den Naturschutz och mat hinnen déi néideg an déi richteg Kompromësser sichen.

Heimat ginn ech den Accord vu menger Fraktioun zu dësem Projet de loi an ech soen lech Merci fir d'Nolauschteren.

■ **Plusieurs voix**.- Très bien.

■ **M. le Président**.- Merci, Här Rapporteur. D'Wuert huet elo den honorabelen Här Marco Schank.

Discussion générale

■ **M. Marco Schank** (*CSV*).- Här President, Dir Dammen an Dir Hären, ech wollt un éischer Stell, déi zweete Kéier fir haut, dem honorabele Kolleeg Roger Negri Merci soe fir säin detailléierte schrëftlechen a mëndleche Rapport, ee Rapport, deen iwwregens eestëmmege an der Kommissioun ugeholl ginn ass.

Här President, haut de Mëtteg stëmme mer iwwer e Projet de loi of, mat verschiddenen Dispositiounen, déi a mengen Aen d'lescht Joer, am Januar 2004, wéi mer d'Naturschutzgesetz gestëmmt hunn, den Angank schonn hätte kënnen fannen an dat Gesetz. Deemools hate mer an der Ëmweltkommissioun zwee Amendementer ausgeschafft.

Éischstens, d'Zesummenaarbecht tëschent Stat a Gemengen a puncto Naturschutz. Zweetens, e wëssenschaftlechen Naturschutz mat alle concernéierte Partner. Also genau deen Objet, dee mer haut hei am Projet erëmfannen. Leider huet de Statsrot deemools eis Meenung - meng Meenung an Iddien - net gedeelt, an esou ass et dozou komm, dass déi héich Kierperschaft dës zwee Amendementer negativ aviséiert huet, mat enger Argumentatioun, déi ech persënlech och haut nach nëmme schwéier kann novollzéien.

Well mer awer am Januar vum leschte Joer - de Rapporteur huet drop higewisen - d'Gesetz iwwert den Naturschutz wollten zur Ofstëmmung bréngen, hu mer aus Zäitknappheet - am Hibleck op den zweete Vote am Zesummenhang mat enger Opposition formelle - an der Ëmweltkommissioun décidéiert, dës zwee Artikelen op der Säit ze loossen.

Am Géienzuch hu mer d'Regierung deemools iwwer eng Motioun invitéiert, d'Gemengen an d'Mise en œuvre vun deem Naturschutzgesetz ze associéieren, ëmsou méi an dem Gesetz vum 2004 d'Gemengen net virkommen, a gläichzäiteg natierlech och de wëssenschaftlechen Naturschutz mat alle Partner virzegesinn. An ech muss soen, dass deemools den Ëmweltminister Charles Goerens an och de Statssekretär Eugène Berger Wuert gehalen hunn an nach virun de Chamberwahlen d'lescht Joer en entspreechenden Text virguleucht hunn.

Här President, d'Resultat vun dëse Revendicatiounen fanne mer haut, wéi gesot, an dësem Projet de loi erëm, mat deenen zwee präzisen Objektivier. Éischstens, d'Promotioun vun dem Partenariat tëschent Stat a Gemengen, Gemengesyndikater virun allem. Dat ass wichteg, déi Nuance. An d'Stärkung vun der wëssenschaftlecher Virgehensweis a Saachen Naturschutz.

Schonns a menger Interventioun d'lescht Joer am Kader vum Naturschutzgesetz...

■ **Une voix**.- 2003.

■ **M. Marco Schank** (*CSV*).- ... - 2003 hu mer nach gestëmmt, et war Dezember - ...

■ **Une voix**.- Jo.

■ **M. Marco Schank** (*CSV*).- ...hunn ech gesot, dass en integréierten Naturschutz zu Lëtzebuerg nëmmen da méiglech ass, wa virun allem de Stat an d'Gemengen zesummeschaffen. Duerch dëse Gesetzesprojet ginn deemno definitiv d'Gemengesyndikater an deen Objektiv do agebonnen. Dëst ass ëmsou méi wichteg, well et eis Gemengen an och eis Gemengesyndikater sinn, déi an de leschte Joren net eleng, mä virun allem och eng enorm Virreideraarbecht geleescht hunn, wat konkret den Naturschutz um Terrain ubelaangt.

Ech erënneren an deem Kontext och un déi fënnef biologesch Statiounen, déi no an no entstanne sinn, déi an Zesummenaarbecht mat Gemengesyndikater eng gutt Aarbecht maachen, wat konkret den

Naturschutz, a virun allem och wëssenschaftlechen, fundéierten Naturschutz ubelaangt.

An de Konventiounen tëschent dem Ëmweltministère an deeneselwechte Gemengesyndikater sinn d'Missiounen an d'Prestatioune ganz däitlech festgeschriwwen. Ech ginn lech just véier, fënnef Beispiller:

- Naturschutzprojete fir déi jeeweileg Membergemengen, déi do gelescht ginn. Zum Beispill d'Exekutioun vu Plans verts, d'Konzervatioun vun Espèces menacées, d'Revaloriséiere vun Terrainen;

- da virun allem awer och, wat a mengen Ae ganz wichteg ass, d'Sensibiliséierung vun der Bevëlkerung op deem jeeweilegen Territoire;

- awer och d'Sensibiliséierung vun de Propriétaires an den Exploitanten vun Terrainen an der Zone Verte, well et ganz wichteg ass, dass Naturschutz e positivt Bild huet no baussen;

- dernieft awer och schaffen déi Statioune fir Prestatioune fir de Ministère direkt mat zum Beispill der Kollekt vu wëssenschaftlechen Donnéeën;

- dobäi kommen d'Opstelle vu Régimes d'aide am Zesummenhang mat der Erhaltung vun der Biodiversitéit;

- oder och d'Hëllefstellung bei Gestionspläng am Kader vum Réseau Natura 2000.

Här President, ech wëll an deem Zesummenhang besonnesch nach eng kéier op d'Virdeeler vun dëser Virgehensweis hiweisen. Et si virun allem d'Gemengen an hir Responsabel, déi ganz, ganz no bei hire Biergerinnen a Bierger sinn, Dag fir Dag, an domat och ganz no bei de Propriétaires a bei den Exploitanten, bei de Baueren, ënner anerem, wat e kontraktuellen an domat en effikassen an nohaltegen Naturschutz eréischt richteg méiglech mécht.

D'Partnerschaft tëschent Stat a Gemengen, Gemengesyndikater, gëtt duerch dëse Projet de loi gestärkt, an zwar ënnert der Form, wéi ech gesot hunn, vu Konventiounen, déi de Ministère mat de jeeweilege Syndikater mécht. Den Naturschutz hält jo bekanntlech och net viru Gemengegrenze stall, mä e muss, wann e wëllt nohalteg sinn, regional gekuckt ginn.

Mir kréien deemno eng Kommunaliséierung vun Naturschutz a souguer eng Regionaliséierung vun Naturschutz, deen a mengen Aen eng zesummenhängend, wëllt soen interkommunal Aarbecht méiglech mécht, an domat eben d'Viraussetzung schafft, fir en effikassen, flächendeckenden Naturschutz. Eenzel Gemenge kënnen weider staatlech iwwert de „Fong fir de Schutz vun der Ëmwelt“ ënnerstëtzt ginn, wa se nei Projeten a Saachen Naturschutz wëlle realiséieren.

Wat elo d'Konventiounen tëschent Stat a Gemengesyndikater ugeet, esou gëtt do ganz kloer festgehalten, wéi eng Missiounen dann eenzel um Niveau Naturschutz gemaach ginn, awer och wéi de Finanzement fir déi eenzel Missiounen do leeft. Fir dass d'Kohärenz an d'Koordinatioun tëschent de verschiddenen Aktivitéite gesécherert ginn, déi d'Syndikater am Kader vun deene Konventiounen do ofwéckelen, gëtt e Comité de coordination agesat, wou d'Vertrieder vun alle Partner am Naturschutz vertruede sinn: Ministère, Eaux et Forêts, Naturmusée, Syndikater. Dëse Comité ass dem Ministère ënnerstellt a soll d'Ëmsetzung vun der Lëtzebuerger Ëmwelt- an Naturschutzpolitik iwwerwaachen.

Wichteg ass an deem Kontext nach eng kéier ze soen, dass déi Partnerschaft iwwerhaapt net d'Kompetenzen an d'Missiounen vun der Forstverwaltung a Fro stellt, mä am Géigendeel gëtt duerch hir Presenz am Comité de

coordination hire Rôle, dee se jo an der Ëmsetzung vun der nationaler Natur- an Ëmweltschutzpolitik ze spillen huet, éischter nach gestärkt. Ech wëll och ervirhiewen, dass duerch dëse Projet déi verschidde regional Initiativen, wéi gesot biologesch Statiounen, endlech eng legal Basis kréien. Deelweis funktionnéieren se vun 2002 un. An deelweis sinn och an deene Gemengesyndikater Leit agestellt ginn, et sinn Infrastrukturen a Material ugeschaaft ginn.

En zweete Punkt vum Projet de loi 5355 betrëfft, wéi scho gesot, d'Stärkung vun der wëssenschaftlecher Virgehensweis a Saachen Naturschutzpolitik. D'Ëmsetzung vun enger effikasser Naturschutzpolitik ass a mengen Aen nëmme méiglech, wa se op fiablen, wëssenschaftlechen Donnéeën baséiert. Den Naturschutz zu Lëtzebuerg kennt definitiv - dat hu mer schonn des Öfteren hei uewe gesot - net derlaanscht, seng Politik a Prioritéiten opgrond vu wëssenschaftleche Fakten ze definéieren.

Et kennt derbäi, dass mer eis verpflichtet hunn, bei der Ëmsetzung vum Réseau Natura 2000, den Erhaltungszustand vun deene verschiddenen Habitatzonen an och -aarten an Zukunft ze iwwerwaachen an an engem Sechsjoresrhythmus en detaillierte Rapport un d'Europäesch Kommissioun ze iwwermëttelen.

Dësen Obligatione kënnen mer awer nëmmen duerch d'Stärkung vun esou enger wëssenschaftlecher Aarbecht am Beräich Naturschutz gerecht ginn, a virun allem och duerch eng verbessert Koordinatioun an Zesummenaarbecht mat alle concernéierten Acteuren, déi um Terrain aktiv sinn.

Fir elo an där aktueller Situatioun, wou mer eis befannen, méi effizient ze schaffen, gëtt ënnert der Autoritéit vum Ëmweltministère en Observatoire de l'Environnement naturel geschafen - dat ass virdru vum Rapporteur scho gesot ginn -, deem seng Missioun et ass, de wëssenschaftleche Suivi an d'Koordinatioun vun den Aarbechten a Saachen Environnement naturel ze iwwerwaachen an och ze begleeden. Ausserdeem kann en och konkret Aktionsprogrammer proposéieren, déi da vum Stat an de Syndikater mussen ëmgesat ginn. Dir gesitt, duerch dësen Outil gewanne mer mat Sécherheet u Stärkt am Lëtzebuerger Natur- an Ëmweltschutz.

Deen eenzege Schéinheitsfeeler an der Zesummesetzung vun dësem Observatoire ass deen, dass d'Syndikater insgesamt nëmmen ee Vertrieder doran hunn. Meng Fraktioun war awer der Meinung, wéi anerer och, dass een dowéinst net nach eng kéier soll de Vote vun dësem Projet erauszögeren, well mer schonns vill Zäit verluer hunn an deem Kontext an een net weess, wat geschitt, wann een erëm vu vir ufänkt.

Här President, zum Schluss nach e puer Bemierkungen am Kontext vun enger Rei vun Ängschten, déi ech respektiv meng Fraktioun eigentlech net kënnen deelen. Et gëtt eng ONG, et gëtt der och nach vläicht méi, déi Ängscht huet well se mengt, an dësem Projet net berücksichtegt ze sinn, Ängscht huet fir Aarbecht ze verléieren ënner Ëmstänn.

Ech wollt dofir awer drun erënneren, dass am Projet vum Naturschutzgesetz, dee mer 2003 gestëmmt hunn, am Artikel 63 all déi relevant ONGen, déi am Naturschutzgesetz aktiv sinn, d'Méiglechkeet kritt hunn, un der Aktioun vun den öffentliche Organismen, dat heescht Stat, awer och Gemengen, ze participéieren an och Suen duerfir kënnen kréien. A mengen Aen ass et kloer an däitlech: Et gëtt duerch dëst Gesetz net manner Aarbecht am Naturschutz zu Lëtzebuerg, et gëtt der däitlech méi!

Och d'Forstverwaltung huet hir Ängschten ausgedréckt virun en-

ger Zersplitterung vun den Zoustänngekeen am Beräich Naturschutz, respektiv dass d'Gemengesyndikater an och privat-rechtlech Ëmweltvereenegunge staatlech Befugnisser géifen iwerdroe kréien. Den Artikel 11 am Gesetz gesäit iwwer Règlement grand-ducal d'Viraussetzung vir, dass d'Forstverwaltung e wichtige Rôle bei der Verdeelung vun deene Missiounen iwwerhëlt, mat a mengen Aen neie Befugnisser.

An esou funktionnéiert et jo och an der Praxis bei de Stations biologiques, well déi Statiounen, déi funktionnéiere jo schonns zënter e puer Joer, a si funktionnéiere gutt zesummen, ech soen däitlech, zesummen, an nëmmen zesumme mat der Forstverwaltung. D'Beispill vun der Uewersauer, do wou d'Waasser nach méi propper ass,...

(Interruptions)

...do funktionnéieren d'Stations biologiques vum Naturpark zesumme mat der Forstverwaltung,...

M. Camille Gira (DÉI GRÉNG).- ...Heischtergronn!

M. Marco Schank (CSV).- Ech invitéieren lech an de Stauséi schwammen ze kommen, Här Gira, deemnächst. Do kann een och mam Kanu fei fueren, am Stauséi.

(Interruption)

M. le Président.- Här Gira, wëllt Der eng Fro stellen, wann ech geliff?

M. Camille Gira (DÉI GRÉNG).- Neen, et ass alles gesot zu deem Thema.

(Hilarité)

M. Marco Schank (CSV).- Ech wollt awer duerfir nach eng kéier ganz däitlech soen, dass d'Partenariat vun allen Acteure bis elo d'Stärkt vum Lëtzebuerger Naturschutz war an och muss bleiwen.

Mäi Credo ass deen - ech hunn et ganz dacks scho gesot, net nëmmen an der Chamber -: Wirksamen Naturschutz kann nëmmen zesumme mat alle Partner geschéien. An dobäi huet och all Partner seng Roll ze spillen, well all Partner huet seng jeeweileg Stärkten - dat ass och ganz wichteg ze soen -: de Ministère, d'Forstverwaltung an déi aner Administratiounen, d'Gemengen, d'ONGen, wéi de Mouvement, d'Natur- a Vullschuttliga, d'Fondatiounen, den Naturmusée, an och d'Bureau-d'études.

Ech wollt och eppes zu de Bureau-d'étude soen, déi am Naturschutzberäich schaffen, dass ech hir Ängscht net deele fir Aarbecht ze verléieren, ganz am contraire. De Contraire wäert de Fall sinn, dass mat dësem Gesetz, dass mat där wëssenschaftlecher Démarche zousätzlech Aarbecht entsteet, an dass domat och zousätzlech Aarbechtsplazen entstinn. Ech hoffe just, dass duerch déi ganz Diskussioun ëm dëst Gesetz, déi mer jo och schonn d'lescht Joer haten, genau dëst Stärkt vum Lëtzebuerger Naturschutz, nämlech d'Zesummewierke vun all de Partner, net a Fro gestallt ass. Ech mengen, dass definitiv keen dat ka wëllen.

Dofir, Här President, sinn ech der Meinung, dass mer haut de Mëtteg e gutt Gesetz stëmmen, an ech wollt zum Schluss den Accord vu menger Fraktioun dozou ginn.

Ech soen lech Merci.

Plusieurs voix.- Très bien!

M. le Président.- Merci, Här Schank. D'Wuert huet elo den honorabelen Deputéierten Emile Calmes.

M. Emile Calmes (DP).- Här President, Dir Dammen an Dir Härren, et ass bal alles gesot wat hei ze soen ass. Duerfir warnen ech lech elo schonn, dass meng Interventioun hei net ganz laang wäert daueren. Et ass och drop higewise ginn, dass dat Gesetz, wat mer haut hei diskutéieren, awer dach schonn e relativ laange Baart huet.

Richteg ass, dass et zrëckgeet op de 5. November 2002, wéi mer an der zoustänneger Ëmweltkommissioun, där ech deemools d'Éier hat virzestoen, awer an enger relativ grousser Unanimitéit, zwar mat verschiddenen Nuancé säitens de Sozialisten an de Gréngen, deemools zwee Amendementer presentéiert hunn, ënnert der Form vun den Artikelen 64 a 65, wou mer deemools de wëssenschaftleche Suivi am Naturschutz wollten an d'Gesetz materanhuelen, an dat neit Naturschutzgesetz, wat mer deemools grad diskutéiert hunn, an och de Partenariat tëschent dem Stat an de Gemenge wollte festegen.

Leider kouw ee Joer méi spët, dat heescht am November 2003, säitens dem Statsrot eng Opposition formelle op béiden Artikelen. Et ass gesot ginn, dass de Statsrot sengerzäit déi Opposition formelle do ervirbruecht huet, mä et huet een och an där Opposition formelle awer d'Handschrëft vun der Forstverwaltung vun deemools gelies, déi deemools eng grouss Solidaritéit mat der Associatioun vun de Fierschteren un den Dag bruecht huet, well si deemools - zu Onrecht, mengen ech dach awer - gefaart hunn, et géif een op hir Platebandes do trëppelen an hir Missiounen do streideg maachen. Missiounen, déi si awer ni esou an deem Sënn a mat aller Konsequenz duerchgezunn hunn, wéi si dat selwer gemengt hunn.

Et ass och net well mer deemools wollten de Schwanz bäizéien oder kal Féiss kritt hunn, fir déi zwee Artikelen net ze stëmmen. D'Ursach war ganz einfach, well mer schonn als Lëtzebuerger Stat 1999 eng Mise en demeure kritt haten. 2001 hu mer een Avis motivé kritt, a schlussendlech si mer 2003 op den Europäesche Gerichtshaff zitéiert ginn, an et war du jo net méi fir ze spaassen. Dunn hu mer dann decidéiert, déi zwee Artikelen ewechzeloossen an d'Gesetz duerchzezéien, ënnert der Konditioun, dass mer bei den Debatten am Dezember hei 2003 eng Motion gestëmmt hunn, mat där mer d'Regierung invitéiert hunn, nach virum Enn vun der Legislaturperiode e Gesetz ze presentéieren, wat deem géif Rechnung droen, wat mer deemools dach awer unanime an eiser Ëmweltkommissioun wollten.

D'Regierung - an de Rapporteur, mä Virriedner, huet dat jo hei gesot -, den deemolege Minister huet den 10. Juni dat Gesetz hei presentéiert. Domadder ass dat e Gesetz vun der viregter Regierung, a kee besser wéi de Président-rapporteur, Member vun der LSAP-Fraktioun, hätt dës Argumenter kéinte besser virbréngen, wéi hien dat gemaach huet. Mir kënnen déi Argumenter nëmmen deelen, an domat wëll ech just ënnersträichen, dass hien domat Recht huet, dass et awer ganz wichteg ass, dass d'Gemengen e Rôle am Naturschutz hei spillen.

Kee besser wéi d'Gemengen, an net nëmmen am Naturschutz, och an anere Saachen, kann déi Aufgaben do gutt erfüllen, well si no beim Bierger dat kënnen maachen, zesumme mam Bierger dës Aufgaben erfüllen. Ganz einfach well se d'Sensibilitäte kennen an oft net d'Belaaschtung vum Fierschter hu fir och musse Verbueder iwwer aner Gesetzzer ausesproochen, wou dach awer de Fierschter Restriktiounen huet, well en och heiansdo Protokoller muss maachen. Mir als Gemengen hunn dat Recht net. Duerfir mengen ech ass et scho richteg, dass mer dee Wee

hei ginn op där enger Säit, op där anerer Säit awer och de wëssenschaftleche Suivi garantéieren an deem Sënn, dass et ee muss wësse wat ee schützt.

Ech mengen allze oft kréie mer dobause vun deene Leit, déi um Terrain schaffen, virgeworf, dass mer net wëssen, wat fir Mouken oder Vullen oder wat och ëmmer mer do schützen. Ech mengen et ass wichteg, dass mer d'Evolutioun am Naturschutz kennen, wësse wat mer schützen. An deem Sënn sinn déi zwee al Artikelen, déi an deem Gesetz hei erëmgeholl gi sinn, dach scho ganz wichteg.

Et soll een awer och vläicht drop oppassen - op dat ass och schonn higewise ginn - wann déi Syndikater hei schaffen oder deen Observatoire hei schafft, dach awer elo net erëm nei Waasserkäpp ze produzéieren. Ech mengen et gëtt dach awer genuch Leit, déi d'Kenntnisser hunn. Et gëtt Privatfirmen, déi an deem Beräich schaffen. Et gëtt och ONGen, déi an deem Beräich schaffen. Mir sollen eis wierklech op hir Kenntnisser an hirt Wëssen zrëckberuffen, ouni awer hei allze vill Leit an deene Syndikater, an deene Mouvementer elo anzustellen. Dat wier net gutt. Dofir och een Appel, och op d'Privatwirtschaft hei zrëckzegräfen. Do sinn och Leit, déi dat kënnen maachen a mir produzéieren net onnéideg Waasserkäpp.

(Interruption)

Här President, ech wollt dem Minister soen, dass d'Naturschutzgesetz, wat nach wie vor e gutt Gesetz ass, an der Zwëschenzäit iwwer ee Joer a Kraaft ass. Dat Gesetz schéngt jo an der Rei ze sinn, bis op eng Partie Artikelen, den Artikel 17 zum Beispill.

Et gëtt awer och nach aner Artikelen, wou de Ministère, mengen ech, sech ganz oft schwéier deet - net well et de Ministère ass -, fir Genehmegungen erauszeginn. Dat dauert awer ganz laang, ass dacks ganz komplizéiert, well de Minister do oft op seng Leit um Terrain ugewisen ass. Ganz oft mécht een d'Erfahrung, dass do ganz arbiträr Avisen zustane kommen, déi ganz einfach d'Meenung si vun eenzelne Leit.

Ech mengen, dass de Ministère dach awer eng kéier - dat ass e Problem, dee schonn ural ass, deen net nei ass - gehalten ass, do eng Partie Regeln auszeschaffen a vläicht a Form vu Circulaire bekannt ze maachen, u wat dass en sech wëllt halen, fir d'Prozedur vun eiser Missioun dach awer méi kuerz ze maachen.

An de Gemenge wësse mer, dass oft Schwierigkeete sinn, do duerch de Bësch ze kommen, dass d'Leit dach awer d'Flemm kréien oder d'Nerve verléieren, wann dat esou laang dauert, an oft ganz gelungen Interpretatiounen do mussen hierhalen, fir eppes dann net ze genehmegen.

An deem Sënn wollt ech da selbstverständlech, well et jo eist Gesetz ass, och den Accord zu dësem Gesetz hei bréngen an lech Merci soe fir d'Nolauschteren.

Plusieurs voix.- Très bien!

M. le Président.- Merci, Här Calmes. Den nächste Riedner ass den Här Gira.

M. Camille Gira (DÉI GRÉNG).- Här President, Dir Dammen an Dir Härren, déi Gréng haten d'Naturschutzgesetz am Dezember 2003 net gestëmmt, well hirer Meinung no an deem Gesetz zwee Problemer net zefridde stellend geléist waren: éischstens, d'Roll vun kommunalen Naturschutz an d'Feele vun enger gesetzlecher Basis, an zweetens, déi wëssenschaftlech Basis fir den Naturschutz insgesamt. Mat deem Gesetz vun haut ginn déi zwee Problemer geléist. Deen éischten zefridde stellend an eisen Aen, deen zweeten awer manner zefridde stellend.

Zum éischte Punkt. Mir sinn zefridden, dass endlech eng gesetzlech Basis fir de kommunalen Naturschutz geluecht gëtt. Als Vizepresident vum Sicona-Centre weess ech selwer, wéi eng wichteg Roll esou Strukture fir e systemateschen, flächendeckenden an op wëssenschaftlechen Donnéeë baséierenden Naturschutz spillen. An därselwechter Fonctioun verstinn ech och wierklech net déi Ängschte vun der Forstverwaltung, hei géing een op hir Plate-bandes trëppelen, hei krites si d'Hoheitsrecht iwwert den Naturschutz ewechgeholl.

Ech si perséinlech der Meenung, dass et de Géigendeel ass, dass d'Aktivitéit vun der Forstverwaltung a vun de Fierschteren absolut complémentaire kann a muss sinn zu deem, wat esou Naturschutzsyndikater maachen. Duerfir mengen ech muss et och kloer ginn, dass déi Saache complémentaire sinn, an net een deem anere Steng an de Wee leet. Well esou vill Leit gëtt et insgesamt an deem Land hei net, déi iwwerhaupt der Meenung sinn, dass Naturschutz eng wichteg Roll ze spillen huet.

Ech géing och duerfir de Minister bidden, dass en hëllef, dass dee Klengkrich, deen dobaussen an deem dote Beräich nach ëmmer existéiert, ophält. Elo wou mer definitiv eng kloer Situatioun hunn, mengen ech wier et dréngend noutwendeg, dass hie vläicht déi jeeweileg Partner un de ronnen Dësch ríft, fir dass mer ee fir alle Mol klären, dass hei keng Kompetenzschwierigkeete sinn, mä de Géigendeel, dass mer alleguerte kënnen zesummen am Intérêt vum Naturschutz an der Biodiversitéit e wichtige Bäitrag leeschten.

Manner zefridde si mer awer, Här President, mat der Manéier, wéi de Problem vun der wëssenschaftlecher Basis fir e kohärenten Naturschutz geléist ginn ass. Amplaz vun deem geplangten Observatoire hätte mir vill léiwier - an dat vun Ufank un, wéll ech awer och betounen - en Établissement public gesinn, mat engem kloten Organigramm, mat kloer zougewise Kompetenzen, mat dezentralen, flächendeckende Strukturen, mat haaptamtleche Mataarbechterinnen a Mataarbechter, an do dernieft mat engem wëssenschaftleche Bâirot.

Mir ginn dat Gefill net lass, dass deen Observatoire, deen elo hei geschafe gëtt, awer eng Zwitterstruktur ass, a ganz rar huet een Zwitterstrukturen erlieft, déi wierklech herno gutt fonctionnéieren. Et schéngt eis wéi wann deen Observatoire hallef wëssenschaftleche Bâirot wier, hallef awer och Koordinatiounsorgan vun der nationaler Naturschutzpolitik.

Mir sinn der Meenung, dass et deem Observatoire net llicht wäert falen, seng villfältig Aufgaben a Missionen ze erfëllen, wann ee bedenkt, dass dat awer nienem-amtlech Membere vun deem Gremium sinn. Déi Leit hunn nach wierklech vill aner Saachen an hirem Liewen ze sinn, wéi wierklech hei permanent an deem Observatoire ze tagen.

Et ass eis och net ganz kloer, wéi et elo kuerzfristeg soll geléngen, e flächendeckend Netz vu biologesche Statiounen opzebauen. Awer net nëmme flächendeckend, mä och Statiounen, déi wierklech ähnlech strukturéiert sinn, déi ähnlech organiséiert sinn, mat ähnlech gelagerte Fachleit. Wann ech gutt am Bild sinn, ass dat am Moment schonn net méi de Fall, a mir risquéieren, wat nach méi esou Statioune stinn, dass d'Disparitéit tëschent deem, wat do d'Uspréich sinn, an deem, wat geleescht gëtt, wierklech ausernee geet. Mir froen eis, ob et net eng Saach vun der Onméiglecheit gëtt, dass eieren-amtlech Leit eigentlech dësen haaptberuffleche Strukture solle soen, wat se sollen an hirem alldeegleche Berufsliewe maachen. Hei sinn also nach eng ganz Rei Froen op.

Och si mer wierklech awer guer net frou, wéi d'Kompositioun vun deem Observatoire ass. Mir hunn intensiv duerfir plädéiert, fir dass awer wierklech méi wéi ee Représentant vun deenen Naturschutzsyndikater an deem Observatoire ass. Mir sti bestëmmt net am Verdacht, eppes géint d'ONGen ze hunn, mä ech fannen et awer net normal, wann et drëms geet, déi national a kommunal Naturschutzstrategie ze definéieren, dass mer e Gremium hunn, wou dräi ONGe sëtzen an awer nëmme ee Représentant vun den Naturschutzsyndikater. Mir gesinn do eng Rei Problemer.

Éischtens kennen ech keng Prozedur, wéi ee legal soll dozou kommen, dass véier, fënnf Gemengesyndikater een eenzege Représentant sollen designéieren. Ech wier frou wann ee mer heibannen, oder vläicht de President vum Syvicol, mer kéint en Text bréngen, wou drasteet: Wéi komme fënnf Gemengesyndikater zu engem legale Représentant an engem Gremium. Ech kenne keng Prozedur. Vläicht kennt hien eng.

An da wéll ech awer och soen, dass d'Naturschutzproblematik dobaussen am Land deelweis ganz ënnerschiddlech ass. Et ass en Ënnerscheed, ob een am Réidener Kanton, engem intensiven Agrarland, schafft an Naturschutz wëllt bedreiwen, oder op den alen Dagebaugebidder am Süden. Et ass en Ënnerscheed, ob ech am Naturpark Our sinn, oder laanscht d'Musel.

Ech fäerten awer, dass, wann et elo drëms geet, eng national Naturschutzstrategie ze definéieren, op där enger Sait jo déi Acteuren um Terrain déi Naturschutzsyndikater brauchen, an da vun deene villen, aus ënnerschiddleche geographesche Géigende kommende Syndikater nëmme ee Représentant do sëtzt.

Ech gesi schlecht wéi do déi ënnerschiddlech Aspekter vun enger ënnerschiddlecher Problematik um Terrain sollen afléissen. Esou dass do, mengen ech, dat keng gesond Situatioun ass. Mä vläicht fanne mer eng kéier de Courage, wann dat hei emol e bëssen um Terrain sech etabliert huet, fir mat engem klengen Amendement duerfir ze suergen, dass och all Syndikat eng kéier an deem Observatoire do representéiert ass.

Mir hunn eis awer, Här President, Dir Dammen an Dir Hären, schlussendlech als Gréng duerchgerongen, awer dat Gesetz ze stëmmen, well mer der Meenung sinn, dass awer grad an deem Aspekt vun der wëssenschaftlecher Basis hei am Land akuten Handlungsbedarf besteet.

Do gëtt et eng Rei Beispiller, déi weisen, wéi dréngend den Handlungsbedarf ass. Dat huet ee ganz dättelech ermé gespuert bei den heftegen Diskussiounen iwwert den Artikel 17. Dat gesi mer all kéiers wann eng Impaktstudie op den Dësch kënnt. Wann do net akribesch, mengen ech, déi Donnéeën op enger wëssenschaftlecher Basis berouen, da gëtt d'Diskussioun direkt ganz emotional.

Ech brauch nëmme hei un d'Diskussiounen iwwert d'Nordstrooss ze erënneren. Do ass et wierklech net mat wëssenschaftlechen Argumenten hin an hier gaangen, mä do ass wierklech emotional, an deelweis och mat Populismus operéiert ginn. Et gëtt Zäit, dass mer wierklech schwaarz op wäiss gesot kréien, wéi mer dann a puncto Biodiversitéit zu Lëtzebuerg stinn.

Dat gesi mer awer och, Här President, all kéiers wann et an Diskussiounen ëm d'Landwirtschaft geet. A well awer hei nach esou vill Froen opstinn, wéll ech och vun der Geleeënheet profitéieren, fir an dësem Kontext dem Minister e puer Froen am Kontext Naturschutz ze stellen:

Éischtens, wou si mer dru mam Artikel 17? Hunn d'Gemidder sech dobausse berouegt? Hutt Der eng

Léisung fonnt? Eng pragmatesch Léisung, wann ech emol esou dærf soen, déi op där enger Sait den Uspréich vun engem seriösen a konsequenten Naturschutz gerecht gëtt, déi et awer och nach méiglech mécht, eng seriö Landwirtschaft dobaussen ze bedreiwen?

Wéi steet et mat de Fleegepläng vun den Natura-2000-Gebidder? Wann ech richteg informéiert sinn, hätten déi misse fir d'Joer 2004 un d'EU-Kommissioun geschéckt ginn. Ass dat geschitt? Hu mer fir all eis Gebidder Fleegepläng opgestallt? Sinn déi bekannt? Ass et kloer, wéi eng Acteure mer a wéi engen Zonen hunn, fir och déi Fleegepläng ze erfëllen?

Schlussendlech, wat geschitt dann awer mat der Forstverwaltung als Verwaltung u sech? Kritt se méi e groussen Optrag am Beräich Naturschutz?

Ech verstinn deelweis och déi Froen, déi sech permanent an där Verwaltung gestallt ginn. Et sinn zwee Audite vu viregte Regierungen gemaach ginn. Eng kéier iwwert den Naturschutz u sech, eng kéier een iwwert d'Reform vun der Naturschutzverwaltung. Ech weess, dass do ganz vill Leit och aus där Verwaltung mat vill Energie an Zäit sech engagéiert hunn, fir dass eppes Valables aus deem Audit erauskënnt.

Duerfir meng Fro: Wéi sti mer do? Existéiert deen zweeten Audit nach fir dës Regierung? Wat soll geschéie mat der Forstverwaltung? Vläicht, wann do kloer Linnen och emol eng kéier gezu sinn, berouegen sech déi Leit an där Verwaltung och wa se wëssen, wat dann elo ee fir alle Mol hir Roll an Zukunft soll sinn.

Wéi steet et mam „Plan national concernant la protection de la nature“? An eisen Aen e wichtegt neit Instrument fir endlech zu enger kohärenter Naturschutzpolitik zu Lëtzebuerg ze kommen. Ech weess, dass do deen een oder aneren Hearing war. Wéi wäit sinn déi Diskussiounen? Wéini ass virauszegesinn, dass dee Plang ka virgestallt a virun allem och ëmgosat ka ginn?

A schlussendlech: Ass et dem Ëmweltminister gelongen, d'Iddi vun engem flächendeckenden Naturschutz an déi lescht Reform vun der Agrarpolitik afléissen ze loosse? Mir wëssen alleguerten, dass et eng Saach ass, an enger Rei Naturschutzgebidder, wéi Natura-2000-Gebidder, wierklech intensiven Naturschutz, wann ech dat emol esou dærf soen, ze maachen. Mir wëssen awer och, wann et parallell dozou an der ganzer restlecher Agrarlandschaft zu enger totaler Banalisierung kënnt, dann hëllef eis schlussendlech och eng kéier déi puer Reserven näischt méi, fir eis Biodiversitéit ze halen.

Duerfir meng Fro: Bei Geleeënheet vun der „cross compliance“ ass jo eng optimal Geleeënheet gewiescht, mengen ech, fir Iddiën vun Naturschutz an déi nei Agrarpolitik afléissen ze loosse. Krut den Ëmweltminister do eppes ëmgosat, oder ass hei net méi dobäi erauskomm, wéi dass d'Bauern d'bestehend Gesetzer sollen anhalen?

Dat géing ech wierklech e bëssen dürfteg halen. Dat schéngt mer normal ze si fir jiddferen am Land, dass e sech u bestehend Gesetzer hält. Ech menge mir kréie jo och net nach Geld eraus, wa mer mat 50 duerch d'Uertschafte fueren. Sou mengen ech och, wann ee vu Landschaftspflege schwätzt a vun „cross compliance“, da muss dat awer e bësse méi sinn, wéi sech just u bestehend Gesetzer ze halen. Duerfir wier ech frou, wann ech do eng Äntwert kéint kréien.

(M. Lucien Weiler reprend la Présidence)

Ech mengen, dat misst jo elo méiglech sinn. Mir sinn elo endlech emol esou wäit, dass d'Primen an der Landwirtschaft net méi un d'Produktioun gebonne sinn. Da kann een, mengen ech, och vun der Landwirtschaft awer verlaangen, wa jo net méi hiert iewescht Zil e Maximum u Produktioun vu Mëllech, Kären a Fleesch ass, mä da kann een och e Maximum vläicht erwaarde vu Biodiversitéit. An deem Sënn misst et jo méiglech sinn, hei e Geste ze maachen, net nëmme e Geste, mä wierklech eng nei Approche zum flächendeckenden Naturschutz.

Dir gesitt, Här President, Dir Dammen an Dir Hären, do sinn nach Froen iwwer Froen, déi beweisen, dass och nom Vote vun dësem Gesetz nach ganz vill Aarbecht op den Ëmweltminister duerkënnt, an dass mer insgesamt nach alleguerte vill muss schaffen, fir dass déi rout Lëschten zu Lëtzebuerg endlech méi kleng ginn.

Ech soen lech Merci fir d'No-lauschteren.

■ **Une voix.** - Très bien.

■ **M. le Président.** - Merci, Här Gira. Als leschte Riedner ass den Här Mehlen agedroen. Här Mehlen!

■ **M. Robert Mehlen (ADR).** - Här President, Dir Dammen an Dir Hären, ech wëllt och fir unzefänken dem Rapporteur Merci soen, deen de ganze Contenu an den Objet, d'Zilsetzung vun dësem Gesetz explizit duergeluecht huet. Ech kann och soen, dass dat meescht eigentlech gesot ass, wat zu dësem Projet ze soen ass. Ech wäert mech duerfir op e puer Punkte limitéieren, déi menger Meenung no, awer och aus eiser Siicht, derwäert si belicht ze ginn.

Dëst Gesetz leet - an dat ass jo den Ausgangspunkt gewiescht - fir d'alleréisch emol déi legal Basis fir de Finanzement vun enger Partie Naturschutzaktivitéiten hei zu Lëtzebuerg, notamment wat déi Stations biologiques ubelaangt. Wichtig ass, dass eng Struktur geschafe gëtt, déi endlech fir méi Koordination an der Zukunft soll suergen, an déi virun allem och fir d'Zesummenaarbecht tëschent staatleche Verwaltungen, staatlechen Instanzen, an de Gemengen, respektiv de Gemengesyndikater, suergt. Wichtig ass, ech wëll dat ënnersträichen, dass heiduerch d'Wëssenschaftlecheit vum Naturschutz hei zu Lëtzebuerg och gewënn.

Wa mer den Ëmweltschutz hei zu Lëtzebuerg kucken, da muss mer feststellen, dass ganz vill Leit begehert sinn, fir sech ëm den Ëmweltschutz ze bekëmmere respektiv Ëmweltschutz ze bedreiwen. Dat muss ee positiv ervirsträichen. Mä do wou vill Leit sech ëm deeselwechten Objet, ëm datselwecht Zil këmmen, do ass et evident, dass och vill Reiwereien an doraus resultéierend selbstverständlech och eng Partie Kompetenzgerangel entsteet.

Ech mengen, et ass och dat den Usaz an dësem Gesetz. Ob dat befridgend geléist gëtt, dat wäert d'Zukunft eréischt weisen. Awer et ass den Usaz an dësem Gesetz fir do e bësslechen Uerdnung an och eng gewësse Struktur dranzekréien. Duerfir wëll ech och am Numm vun eiser Fraktioun grundsätzlich begrëissen, dass dat elo geregelt gëtt.

Ech erspueren lech d'Opzielung am Artikel 4 vun all deene Vertrieeder, déi an dem Observatoire do opgezielt ginn, a gesinn awer, dass - an do ass jo am meeschten driwwer diskutéiert ginn - et Schwierigkeete gi sinn, well engersäits d'Gemengen - den Här Gira huet et elo grad ugesprochen -, verlaangt hunn, all Syndikat misst säi Vertrieeder do dran hunn.

Ech wëll generell soen, datt, wann een déi ganz Zuel do kuckt, ee kee gutt Gefill huet, wann dat der op eng kéier ze vill ginn. Et si scho relativ vill Leit. Wann een dat elo ze vill opbléist, mir wëssen et alleguer, wa Waasserkäpp entstinn, da si se herno wéineg effikass a wéineg fonctionnel. Et kann een deen een oder anere Standpunkt verrieden, Här Gira. Ech géing zwar mengen, et misst dach awer méiglech sinn, iergendee Modus vivendi ze fannen an eng Regelung anzeféieren, wou à tour de rôle all kéiers en anere Vertrieeder vun engem Syndikat do wär.

Eng aner Fro an deem Zesummenhang stellt sech natierlech och, wat d'Vertrieeder, déi dräi Vertrieeder vun den ONGen ubelaangt. Wat fir eng dräi ginn dat? Mir wësse jo net, ob d'Situatioun vun den ONGen hei zu Lëtzebuerg stabil bleift, ob dat ëmmer déiselwecht sinn, ob net neier derbäikommen, an esou. Do hätt ee sech eventuell och esou eng Regelung kënnen virstellen, eng fix Zuel vu Vertrieeder an dem Observatoire, a wou een dann à tour de rôle all kéiers aner Leit do an engem bestëmmte Rhythmus dran hätt kënnen siégéiere loosse. Dat hätt dann och vläicht dee Problem geléist, mat deem mer elo nach just virun der Sitzung konfrontéiert si ginn.

De wichtige Punkt awer an deem ganze Secteur hei ass - an ech wëll dat ënnersträichen -, datt mer d'Propriétaires, a virun allem déi, déi um Terrain schaffen, d'Bauern an d'Wënzer, an déi Démarche hei mat abannen, an zwar nom Prinzip vun der Fräiwëllegkeet. Et wär ganz vill dozou ze soen. Natierlech kann ee mat Strofen, mat Verbueden oder Gebueder, munches erreechen, mä et ass sécher de falschen Usaz. Dat huet déi ganz Diskussioun, dee ganze Sträit ëm d'Ausleeung vum Artikel 17 vum Naturschutzgesetz gewisen.

Här Minister, Dir hutt mer deemools, wéi ech hei déi Heure d'actualité initiéiert hat, virgeworf, ech géing Dausch maache mat engem Dokument, wou awer dobausse schonn d'Gedäisch war - ech hat den Hues net opgedriwwen -, awer ech géif hei Gedäisch maachen an dëser Enceinte mat engem Dokument, wat nëmme eng Diskussionsbasis wär.

Ech muss soen, an de Stellungnahmen, déi duerno komm sinn, war awer erauszeliesen, datt dat op jidde Fall an deene Gespräicher, déi tëschent deenen engen an deenen anere waren, net esou zum Virschäi komm ass. Oder d'Kommunikatioun war net gutt, esou dat et bei deenen, déi concernéiert waren, op jidde Fall net esou opgefaasst ginn ass. Wéi deem och ëmer ass, och ech wär interesséiert, Här Minister, gewuer ze ginn, wou mer dann an där Matière do de Moment stinn.

Ech wëll och e Wuert zur neier Agrarpolitik an zur sou genannter „cross compliance“ soen. Et stéiert mech, Här Gira, wa gesot gëtt: Elo ginn déi Primé lassgekoppelt vun der Produktioun, d'Bauere kréie Bähëllefene einfach esou. Déi Bähëllefene sinn awer den Ausgleich fir d'Ofsenkung vun de Präisser. An do läit den Ënnerscheed.

Ech menge wann een d'international a besonnesch d'europäesch Agrarpolitik kuckt, da wësse mer, datt just duerch Contrainten an der Welthandelsorganisatioun, an der WTO, gesot ginn ass: Mir müssen dann d'Direkthëllefene op de Produkter ofschafen, fir datt mer den Handel no bausse kënnen bedreiwen. Duerfir gëtt et elo direkt Akommesbähëllefene. Esou ass et och dobausse vun de Bauere verstane ginn, an esou ass och d'Realitéit.

Ech wëll hei ënnersträichen, datt akommesméisseg fir d'Lëtzebuerg Landwirtschaft, déi ganz staark un Mëllechproduktioun gebonnen ass, e Minus erauskënnt. Dat heescht, datt dat, wat do un Direkt-

zahlungen un d'Bauerebetriber geet, héchstwahrscheinlech, esou wéi et elo ausgesäit, net duergeet, fir den Akomesverloscht, deen op där anerer Säit, an notamment op der Mëllechproduktioun, duerch de Präisverfall generéiert gëtt, wettzemaachen.

Duerfir ass d'Approche eigentlech net richtig fir ze soen, jo, mä wann awer elo scho Geld un d'Bauere bezuelt gëtt, da mussen se op där anerer Säit am Naturschutz eppes dofir maachen. Et ass e rengen Ausgleich fir Akommesausfall, deen am Kader vun der europäescher oder internationaler Agrarpolitik, wéi Der et och ëmmer wëllt, geschitt. Ech sinn awer domat d'accord, dass een de Maximum mécht, an ech deelen absolut déi Usicht, dass een net soll Insele schafen, wou een elo intensiven Naturschutz mécht, an op där anerer Säit da gradsou mécht wéi wann näischt wär an intensiv Agrarproduktioun virubedreift.

Mir sinn awer leider an der Situation, a mir hunn et haut erëm héieren, déi lescht Resultater, déi de Statec erausginn huet, bei den Zählungen, dass mer all Joer iergendwou tëschent 50 an 100 Bauerebetriber verléieren hei zu Lëtzebuerg. Dat ass erschreckend vill. Et sinn ëmmer manner Leit um Terrain, déi déiselwecht Aarbecht musse maachen, an dat bedéngt automatesch ëmmer méi grouss Maschinnen, dat bedéngt ëmmer méi Zäitdruck, dat bedéngt, dass muss mat rationelle Methode geschafft ginn, déi einfach à l'encontre vun deem sinn, wat een esou generell ënner méi enger ëmweltfrëndlecher Bewirtschaftungsmethod versteet. Do si mer an enger Contrainte dran; déi ass wierklech net einfach.

Et kann een natierlech, an do kënnt d'Wëssenschaftlechkeet awer erëm an d'Spill, Anbaumethode bedreiwen, wou manner Chemie agesat gëtt, wou een dann eben e bësse méi mat mechanesche Mëttele schafft an esou weider. Selbstverständlech, do si mer eis wahrscheinlech eens, mä da mussen och deementspriedend an deem Zusammenhang Mëttelen agesat ginn, fir dass een esou nei Procédés kann entwéckelen, dass een se och un d'Leit erubrénge, dass ee gesäit, wéi dat ka fonctionnéieren, well ouni Iwwerzeegungsarbecht geet et net.

A wann ech bei der Iwwerzeegungsarbecht sinn, fannen ech, dass et och an de Schoule misst ugoen, an dass notamment an der Ackerbauschoul e groussen Effort misst gemaach ginn, fir dass och do d'Verständnis fir dat wat do passéiert scho bei deene Jonke waakreg geruff gëtt, an och bei der Berodung, déi evidenteweis ëmmer nach ekonomesch ausgerichtet ass, dass een do da vläicht deen ekologeschen Aspekt méi staark erabrénge.

Ech wollt zum Schluss, Här President, en anere Gedanken nach abréngen. Dat ass elo net duerch de grénge Brëll gekuckt, dat ass vläicht méi duerch de Brëll gekuckt vum Member vun der Budgetskontrollkommissioun. Hei ginn eng Partie öffentlech Mëttelen engagéiert. Mir gesinn am Projet, wéi do décidéiert gëtt oder wéi déi Repartitioun soll gemaach gi vun deene Programmer, déi do sollen exekutéiert ginn. Mir hunn awer als Chamber och en Interessi drun, fir en A drop ze hunn, wat dann do geschitt.

Normalerweis wär dat eng Aufgab, déi an de Kompetenzberäich vun der Cour des Comptes géng falen. Et ass awer hei zu Lëtzebuerg esou, dass d'Cour des Comptes, déi sech relativ strikt un en Aspekt vun der Legalitéit a vun der Regularitéit de la Finanzoperationen hält, sech ganz wéineg ëm d'Effektivitéit an d'Effizienz vun den Ausgabe këmmert. Ech weess och net, et ass eng ganz komplex Fro, wéi een do erauskënnt. Meng grondsätzlech Haltung an all de-

ne Froen ass déi, dass een de Kompetenzberäich vun der Cour des Comptes misst auswäiten.

Wa si keng kompetent Leit hunn, da kënnen se sech der huelen. Et ass jo d'éinescht scho gesot ginn, am Privatsecteur gëtt et der genuch, déi kompetent sinn, mä dass een awer e bëssen och driwwer waacht, dass dat Geld, wat agesat gëtt, effizient agesat gëtt an am Intérêt vum Naturschutz, an dass do net n'importe quoi gemaach gëtt. Ech soen dat virum Hannergrond, dass de Moment eng Partie Saachen dobause geschéien oder geschitt sinn, déi relativ staark an der Diskussioun sinn, wat hiren ëmweltschützereschen Impakt oder ëmweltschützeresche Wäert ubelaangt. Dir wësst alleguer wat ech mengen.

Dat ass ähnlech wéi an der Energiediskussioun. Wann ee seet, d'Kreditte si begrenzt, da musse mer och kucken, wéi mer se esou asetzen, dass mat deene Kreditte, déi mer hunn, och den Optimum erreecht gëtt. Vläch, an dat wär e Wunsch, deen ech als Member vun der Environnementskommissioun géif ausdrécken, kënnt een dann op de Wee goen, dass mir och als Kommissioun eis um Lafende géifen halen iwwert dat, wat dann do um Terrain geschitt. Mir hu Buergermeeschteren hei, déi do ganz engagéiert sinn. Déi kréien dat vläch méi mat, wéi déi, déi net an deem Fall sinn.

Här President, de Résumé ass deen: Mir maachen hei e Schrëtt no vir, an duerfir, och wa vläch herno net alles perfekt ass, an och wa mer erëm iergendwann eng Kéier mussen nobesseren, gi mir selbstverständlech als ADR-Fraktioun den Accord zu deemem Projet.

Ech soen lech Merci.

■ **Une voix.** - Très bien.

■ **M. le Président.** - Merci, Här Mehlen. D'Wuert huet elo den Här Minister Lucien Lux. Här Lux!

■ **M. Lucien Lux, Ministre de l'Environnement.** - Här President, Dir Dammen an Dir Hären, Kollegeninnen a Kollegen, fir d'éischt wëll ech dem Rapporteur an dem President vun der Ëmweltkommissioun e grouss Merci soe fir déi Aart a Weis, d'Aarbechten ze pilotéieren, fir relativ schnell dach awer zum Enn ze kommen. Haut schéngt dëst Gesetz jo mat engem unanimé Vote kënne gestëmmt ze ginn.

Ech wëll fir d'éischt op e Souci agoen, dee vun enger Rei vu Riedner expriméiert ginn ass, nämlech deen, dass et och meng Iwwerzeegung ass, dass där Diskussiounen elo genuch stattfonnt hunn. Mir kommen un d'Enn vun engem Prozess, dee mam Vote vum Naturschutzgesetz am Dezember 2003 a mam Akraafttrieden den 29. Januar 2004 elo endlech, mengen ech, de Wee fräi mécht fir dass mer, wéi mer an engem anere Sektour soen, Neel mat Käpp maachen.

An dass déi oft steril, an a mengen Aen onnéideg Diskussiounen ophéieren, an dass mer eis deem widmen ëm wat et schlussendlech hei geet, nämlech duerfir ze suergen, dass souwuel um nationale Plang wéi um regionalen an um kommunale Plang um Terrain naturschützleresch Aufgaben ëmgesat ginn, dass wëssenschaftlech Aarbecht gemaach gëtt.

A wann de Kolleeg Gira gefrot huet, dass ech soll duerfir suergen, dee Klengkrich, wéi hien et genannt huet, zu Enn ze bréngen, da sinn ech säit zéng Méint näischt aneschtlers amgaangen ze maachen. A weinstens ee Succès war jo schonn deen...

■ **M. Camille Gira (DÉI GRÉNG).** - Et gëtt awer nach ëmmer geschoss, Här Minister!

■ **M. Lucien Lux, Ministre de l'Environnement.** - Jo, d'accord, mä

ech hunn awer d'Gefill, d'Polver gëtt ëmmer méi naass.

(**Hilarité**)

Ech denken, dass mir Ufank Dezember fir d'éischte Kéier an där Table ronde zu Beetebuerg zesummesouzen, an dass mer den 11. Juli, elo gläich also, erëm eng Kéier fir eng zweet Table ronde zesummekomme mat all deenen Acteuren do, fir effektiv ze diskutéieren, wéi mer konkret weiderfueren, an ech mengen eis Haaptaufgab ergëtt sech aus dem Gesetz vum Januar, nämlech fir d'éischt emol d'Ausschaffe vum nationalen Naturschutzplang, an da schlussendlech d'Ëmsetzung, déi muss gemaach ginn.

Ech wëll och elo net méi agoen op d'Gesetz en tant que tel. Ech mengen, dat ass vum Rapporteur a vun anere Riedner en long et en large gutt gemaach ginn. Ech wëll vläch just op eng Rei Froen, och op Polemiken, déi mer haten, zréckkommen.

Mir schéngt et och wichteg, an ech hunn dat 17 Joer laang a mengem fréiere Liewen erfueren, dass et net ka sinn, dass de Stat an och den Ëmweltministère während Joren nogekuckt hunn, wéi sech um Niveau vun de Gemengen Aufgaben ëmmer méi opgebaut hunn, Moyenen agesat ginn, Ressources humaines fräigemaach ginn, fir dann um Schluss vun esou enger Entwécklung ze maachen, wéi wann et dat net gi wär, et auszewëschen an erëm vu vir unzefänken.

Ech mengen, deen Acquis, deen do am Laf vun de Joren opgebaut ginn ass, verdéngt et, respektéiert ze ginn, respektéiert ze ginn doduerch, dass mer et haut an eng Base légale setzen, an dass mer och d'Relatiounen tëschent dem Stat an all deene Missiounen, déi do opgebaut ginn, haut propper an transparent dohinner leeën. Ech mengen, dat schéngt mer enorm wichteg ze sinn, an ech mengen, den Naturschutz kann nëmmen dobäi gewannen, wann d'Gemenge hei mathëllefen, doduerch dass se Geld investéieren, net nëmmen och do andeem se Stroosse bauen an andeem se Brécke bauen an aner Saachen, mä och dass se hëllefen, am Naturschutz Moyene mat anzesetzen. Dat kann nëmmen e Gewënn fir den Naturschutz sinn.

Duerfir ass et fir mech kloer, dass mer haut och, mengen ech, eng Unerkennung maache vun deene ville Gemengen, déi sech als Syndikater zesummegeen hunn, déi Leit agestallt hunn, dass mer haut eng Unerkennung maache vun deenen hirer Aarbecht, andeem mer, wéi gesot, dat Gesetz hei an engem Gedanke vu Partnerschaft och ënnerstëtzen. Dat ass fir mech deen éischte Gedanken.

Elo ass et awer fir mech och kloer, dass mer et noutwendeg musse maachen, dass dat net an deem Wirrarr, heiansdo an deem Géintenee stattfënn, wéi et an deene leschte Joren oft de Fall war, an duerfir ass et noutwendeg, dass mer och eng Rei vu Regele setzen. An déi éischt Regel, déi mer ze setzen hunn, ass déi, dass fir d'Bestëmmung an d'Determination vun der Naturschutzpolitik zu Lëtzebuerg en éischer Stell de Ministère de l'Environnement, an hanendrun, als seng Administratioun, d'Forstverwaltung dofir zoustänneg sinn.

D'Akzenter, mengen ech, musse vun där Säit gesat ginn am Rahme vum Naturschutzplang. Deen Naturschutzplang ass zesummen auszeschaffe mat allen Acteuren, déi mer hunn, an ass och ëmgesetzt mat allen Acteuren, déi mer um Terrain hunn. Dat ass mengen ech dat wat d'Regel muss sinn.

Duerfir ass et fir mech och kloer, dass dëst Gesetz hei an déi Partnerschaft, déi mer hei asetzen, fir de Ministère a virun allem fir d'Forstverwaltung, e Gewënn ass. An ech soen et nach eng Kéier, och wann et schwéier ass déi Leit heiansdo ze iwwerzeegen, dass et esou ass: Et ass e Gewënn, well mer endlech déi Gremië kréien, esou wéi et jo an de Missioun vum Observatoire drasteet, déi duerfir suergen, d'Mise en oeuvre vun deem nationale Naturschutzplang ze suivéieren, ze verfollegen a seng Ëmsetzung ze kontrolléieren. An ech mengen do ass et dann un de Verrieder, souwuel vum Ministère wéi vun der Forstverwaltung, duerfir ze suergen, dass dat an déi richtig Richtung geet.

Niewebäi wëllt ech dem Kolleeg Negri soen: Ech mengen net, dass een et esou einfach kann andeelen, dass d'Forstverwaltung do ass fir dat Nationaalt an d'Syndikater an esou virum um Terrain schaffen. Ech mengen och d'Forstverwaltung, fir dat awer net an engem péjorativë Sënn stoen ze loossen, huet an deene leschte Joren an hiren Aufgaben, an hiren Ëmsetzung enorm vill um Terrain geschafft. An ech mengen déi beschte Beispiller, déi ech an deene leschte Méint erlieft hunn, dat sinn déi wou all déi Acteuren hei, Forstverwaltung mat de Syndikater, mateneen Hand an Hand zesumme geschafft hu fir Projeten ëmzesetzen.

Ech mengen also, dass se alleguer eng Aufgab hunn, net nëmme wëssenschaftlech ze schaffen, mä och dofir ze suergen, dass déi Resultater, déi mer kréien, um Niveau vu besserer a méi räiche Kulturlandschafte vun der Verbesserung vun der Aarteivillfalt, dass déi vun alleguer, souwuel uewe wéi och ënnen, um Terrain ëmgesat ginn.

Ech wëllt awer och warne virun zwou Entwécklungen, déi net gutt wäeren. Déi zwou Entwécklungen déi net gutt wäeren, an do verstinn ech de Souci vun der Forstverwaltung, dat wäeren déi, dass engersäits an der Verdeelung vun den nationale finanzielle Moyenen eng disparat Entwécklung entsteet tëschent deene Moyenen, déi d'Forstverwaltung kritt, iwwert de Budget, wou heiansdo ganz knausereg an deene Politike gekuckt gëtt, an op där anerer Säit dat wat mer um Niveau vun de Konventiounen mat de Syndikater u finanzielle Moyenen, staatleche Moyenen an déi Richtung ginn. Déi Entwécklung, wéi sech do den Equiliber mécht, tëschent deene Moyenen, an déi eng oder aner Richtung, déi musse mer gutt am A behalen, well soss kënnte mer och hei eng kal Ënnerhielegung maache vun de Kompetenzen an de Missiounen vun der Forstverwaltung.

Dat ass jiddefalls net dat wat ech wëll maachen an duerfir, am Laf vun deenen nächste Wochen, wa mer e bësse méi Rou hunn, sollte mer wierklech genau kucken, wéi déi Entwécklung vun de Moyenen fir deen ee Piller a fir deen anere Piller geet an oppassen, dass mer hei net an eng déséquilibréiert Entwécklung ginn.

An deen zweete Souci, dee mech op deem Gebitt dreift, ass deen, dass een och muss oppassen um Niveau vun de Ressources humaines, déi een zur Verfügung stellt. Well och hei ass eng Angscht, déi ee kann hunn, nämlech déi dass d'Forstverwaltung un den oft rigiden a contraignanté Konditiounen vum Numerus clausus hânt a keng Moyenen kritt oder net genuch Moyenen kritt an dass mer, fir d'Solution de facilité ze sichen, dann d'Personal astellen um Niveau vun de Syndikater oder anere Strukturen, an dann och doriwwer fir eng kal Ënnerhielegung vun den Aufgaben an de Capacitéiten vun der Forstverwaltung géinge suergen.

Och dat ass eng Suerg, déi mer mussen hunn, dass mer net dee Wee ginn, well souwuel u finanziellen wéi och u Moyenen vun de Res-

sources humaines kënne mer op, wéi gesot, géeng ech da mengen, engem indirekten oder kale Wee derfir suergen, d'Forstverwaltung an hiren Missioun ze schiedegen; an ech mengen dass keen heibannen dat wëllt.

Dofir gëllt dat Wuert, dass déi national Politik muss accentuéiert a koordinéiert ginn vun deene staatleche Stellen, déi dofir do sinn, de Ministère an d'Forstverwaltung, an dass dat muss geschéien a Partnerschaften, esou wéi mer et haut duerch d'Schafe vum Observatoire décidéieren, an dass et och an der Partnerschaft vun all deenen Acteuren do ka geschéien.

Ee Wuert och zu de Stëftungen, déi haut, wéi se et scho virdrun e puermol gemaach hunn, eis nach eng Kéier un d'Häerz geluecht hunn dofir ze suergen, dass och dat hei net däerf op Käschte vun hire Moyenen a vun hirem Wierke sinn. Dat wär besonnesch schued, well an deene Stëftungen oft Pionéier sinn, déi am Naturschutzberäich déi Éischt waren, déi dofir geackert hunn, do wou et nach net esou evident war, fir sech fir den Naturschutz anzesetzen. An ech mengen, duerfir däerf déi Pionéieraarbecht op kee Fall duerch dës Dispositiounen iergendwou a Fro gestallt ginn.

Dofir ass et fir mech wichteg hinneen ze soen, dass dat, wat de Kolleeg Schank hei schonn ausgefouert huet, dass natierlech hir Base légale am Artikel 63 vum Naturschutzgesetz ganz kloer determinéiert ass. Dass och am Artikel 4 vun den Dispositiounen vum Fonds de protection de l'environnement, dem Fong also vum 31. Mee 1999 och d'Moyenen, déi si iwwert den Artikel 4 kënne kréien, ganz kloer sinn. An ech mengen, dass och am Artikel 10 vun deemem Gesetz déi Méiglechkeet jo besteet, dass d'Stëftungen zesumme mat de Gemengen, wat jo haut schonn de Fall ass, kënnen sech zesummendinn an da gemeinsam Konventiounen am Rahme vun deemem Gesetz kënnen artikuléieren an op den Dësch leeën. Ech mengen, dass d'Stëftungen hei hir Plaz behalen, wéi se se elo hunn, an och éischer méi wéi manner Aarbecht wäerte kréien.

Jiddefalls d'Vertrauen, souwuel an der Ëmweltkommissioun wéi och an dem Innenministère hir Aarbecht ass esou grouss, dass si weider e Partner an den Aarbechte wäerte bleiwen an dass hir Base légale an hir Moyenen och dovunner net wäerten touchéiert ginn. Jiddefalls kann ech hinneen hei soen, dass déi Moyenen, déi zur Verfügung stinn, wéi bis elo gradesou équilibréiert och un d'Richtung vun de Stëftungen wäerte goen, fir dass hir Basis an och dat Personal, wat si agestallt hunn, eng Zukunft kënnen hu fir hiert Schaffen.

Et sinn dann eng Rei vu Froen gestallt ginn, déi iwwert dat erausginn, wat direkt dëst Gesetz betrëfft, mä ech mengen an der Ëmsetzung kann een natierlech iwwer viles de Mëtten diskutéieren. Ech denken, dass eng Fro och déi ass, wann ech elo d'Zukunft kucken an déi Aufgaben, déi mer virun eis hunn, dann ass eng Aufgab ouni Zweifel déi, dass mer och e bësse musse kucken, wéi tëschent dem Observatoire an dem Conseil national vun der Protection de la nature sech d'Missionen an d'Kompetenzen do apendelen.

Ech menge mir mussen och oppassen, ech wëll net soen dass déi wéineg Leit, mä dach awer zum Deel ëmmer déiselwecht Leit vu moies bis owes d'Kapen dräi-, véiermol wiesselen, fir a verschidene Gremien ze setzen an zum Deel iwwert déiselwecht Saachen ëmmer erëm ze diskutéieren. Ech mengen dass ass heiansdo ermidend fir jiddfereen, an dofir läit et mer e bëssen um Häerz, wa mer dëst Gesetz gestëmmt hunn, och kloer Profiler ze zeechen, wat deenen eenzelne Gremien hir Aufgab ass, fir dass mer do net, wéi gesot, vu moies bis owes tagen,

amplaz dass mer och dobaussen dofir suerge fir Saachen ëmzesetzen a konkret ëmzesetzen an net nëmmen ze theoretiséieren an ze diskutéieren, wat mer menger Ansicht no souwisou an deem Beräich heiansdo e bëssen ze vill maachen.

Um Niveau vun deem, wat mer d'lescht Kéier diskutéiert hunn an der Froestonn...

■ **M. le Président.** - Här Minister, Dir musst sou lues zum Schloss kommen.

■ **M. Lucien Lux, Ministre de l'Environnement.** - Däerf ech dann nach déi vill Froe beäntweren? Aus Respekt virun den Deputéierten?

Ech hätt misse mat de Froen ufänken an dann net méi iwwert d'Gesetz schwätzen. Jo, et ass an der Rei.

(Interruptions)

Ech wëll dann zwou, dräi Saache just zum Schluss soen. Ech mengen engersäits den Artikel 17. Ech hu keng Virwërf gemaach, deemools wéi mer hei driwwer diskutéiert hunn, Här Mehlen. Ech hu just richtiggestallt, dass dat Dokument vun der Forstverwaltung net en Dekret war, mä effektiv eng Diskussionsbasis.

An der Tëschenzäit hunn déi meescht Acteuren hir Avisën dozou eraginn, esou dass mer an der Tëschenzäit an der Lag sinn, eis dat unzekucken. Et gëtt och do eng Rei vu Fiedem, déi sech zeechnen, fir méi an eng positiv Richtung eranzegoen, méi eng positiv Lëscht ze maachen, dat e bëssen ze entkräpfen, och vläicht ze entbürokratiséieren. Ech mengen dorobber hu mer am Ministère elo ze schaffen, an der Hoffnung, dass mer dann am fréien Hierscht kënnen eppes dohinner leeën, wat eng Circulaire da kënnst bedeite fir d'Acteuren alleguerten um Terrain.

Ech mengen och, dass, wat d'Forstverwaltung selwer ubelaangt, fir mat där Fro dann opzehalen, mir haten deemools eng Diskussioun hei. Ech hunn dem Kolleeg Charel Goerens gesot, dass wa mer an den Aarbechte vum Artikel 17 fäerdeg sinn, dass mer dann eng Kéier an d'Chamberskommissioun géife kommen, fir dat en long et en large ze diskutéieren. Ech mengen, dass ee bei där Geleeënheet dann och iwwert d'„cross compliance“ ka schwätzen, wat jo am Moment beim Conseil d'État läit, och iwwert d'Fro, wéi et mat der Forstverwaltung weidergeet, wat den zweeten Audit ubelaangt, an ech menge wat d'Fro ubelaangt iwwert den Nährwäert vun deenen Naturschutzpläng, déi mer maachen.

Do géif ech mengen, dass d'Cour des Comptes wuel net déi richteg ass fir effektiv eis ze soen, wat um Niveau vum Naturschutz richteg oder falsch ass. Ech mengen dofir si Gremien do, sief et de Conseil supérieur, sief et den Observatoire, déi dat am beschte kënnen maachen.

Jiddefalls ofschléissend, Här Präsident, fir mech ass et gutt, dass mer an den Diskussiounen endlech un en Enn ukomm sinn an dass ech alles wäert duerfir maachen, fir dass mer sou schnell wéi méiglech souwuel dëst Gesetz, wéi och déi Dispositionen, déi am Naturschutzgesetz nach dra sinn, wat virun allem den nationalen Naturschutzplang ubelaangt, ëmsetzen.

Merci.

■ **M. le Président.** - Merci, Här Minister. Mir kommen dann direkt zur Ofstëmmung vum Projet de loi.

Vote sur l'ensemble du projet de loi et dispense du second vote constitutionnel

De Projet de loi ass mat 59 Jo-Stëmmen ugeholl.

Ont voté oui: Mme Nancy Arendt (par M. Marc Spautz), M. Lucien Clement, Mmes Christine Doerner,

Marie-Josée Frank, Marie-Thérèse Gantenbein-Koullen (par M. Patrick Santer), MM. Marcel Glesener (par M. Marco Schank), Norbert Hauptert, Mme Françoise Hetto-Gaasch, MM. Ali Kaes, François Maroldt, Paul-Henri Meyers, Laurent Mosar, Marcel Oberweis, Patrick Santer, Marcel Sauber, Jean-Paul Schaaf, Marco Schank, Marc Spautz, Mmes Nelly Stein, Martine Stein-Mergen, MM. Fred Sunnen, Lucien Thiel, Lucien Weiler et Michel Wolter;

MM. Marc Angel, Alex Bodry (par M. Roland Schreiner), John Castegnaro, Mme Claudia Dall'Agnol, M. Fernand Diederich, Mme Lydie Err (par M. Ben Fayot), MM. Ben Fayot, Jean-Pierre Klein, Roger Negri, Jos Scheuer, Romain Schneider, Roland Schreiner et Mme Vera Spautz (par M. John Castegnaro);

MM. Xavier Bettel (par M. Niki Bettendorf), Niki Bettendorf, Mme Anne Brasseur, M. Emile Calmes, Mme Colette Flesch (par Mme Anne Brasseur), MM. Charles Goerens, Henri Grethen, Paul Helming, Claude Meisch (par M. Emile Calmes) et Carlo Wagner;

MM. Claude Adam, François Bausch, Félix Braz, Camille Gira, Jean Huss (par Mme Viviane Loschetter), Henri Kox et Mme Viviane Loschetter;

MM. Gast Gibéryen, Jacques-Yves Henckes, Aly Jaerling, Jean-Pierre Koepp et Robert Mehlen.

Gëtt d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

(Assentiment)

Dann ass et esou décidéiert.

Mir kommen dann zum leschte Punkt vun eisem Ordre du jour, dem Projet de loi 5456 iwwert d'Revalorisation vum Site Höhenhof. Hei ass och d'Riedezeit nom Modell 1 festgeluecht, dat heescht fir d'Regierung 10 Minutten. Et si bis elo ageschriwwen: den Här Schank, den Här Grethen, den Här Braz an den Här Henckes. D'Wuert huet elo de Rapporteur vum Projet de loi, nach eng Kéier den honorablen Här Roger Negri. Här Negri, Dir hutt d'Wuert.

6. 5456 - Projet de loi relative à la revalorisation du site de Höhenhof

Rapport de la Commission des Transports

■ **M. Roger Negri (LSAP), rapporteur.** - Merci, Här President.

Här President, Här Minister, Dir Dammen an Dir Hären, dëse Projet de loi huet als Objet d'Revaloriséierung vum Site Héienhaff, deem um Plateau vum Findel läit am sou genannte Fransousegronn, no bei den Hale vun der Cargolux. Dësen Dall vum Fransousegronn gëtt op enger Déift vu 25 Meter zougetippt, an zwar an deem Mooss dass verschidde Projekte kënnen realiséiert ginn. An dëse Projet de loi ass d'Extensiou vum Tarmac zwëschent dem Cargo-Center an der neier Aérogare fir de Garage an d'Parken, oder wéi een et wëll nennen, vun de Fligeren ageschriwwen. De Coût total vun dësem Projet de loi beleeft sech op 61 Milliounen Euro.

Spéider Aménagement vum verschiddenen Zonen, déi net an dësem Projet de loi ageschriww sinn, sollen et erméiglechen, dass an enger nächster Phas d'Kerosintanken fir den Approvisionnement vun de Fligere kënnen déplacéiert ginn. Des Weidere soll och d'Méiglechkeet oprechterhale gi fir en ënnerierdesche Parking de dissuasion, deem un d'Autobunn A1 raccordéiert kéint ginn an deen am Beräich och en Arrêt un den zukünftigen Train-tram kréie soll.

D'Virgeschicht vun dësem Projet ass folgend: Am Joer 1984 ass duerch d'Mise en service vun der Verlängerung vun der Pist um Flug-

hafen, esou wéi och d'Konstruktioun vum Echangeur Senningerbiere, de Fransousegronn um Findel fir eng deelweis Buedemofschëddung gebraucht ginn. Am Zesummenhang mat dësen zwee Projekten ass dunn d'Iddi entstanen, fir am Fransousegronn eng Bauschuttdeponie ze schafen. Sou dass enges Dags deen natierlechen Dall vollgetippt wier, fir dann och spéider deen nei gewonnenen Terrain fir weider Aménagementter ze benotzen.

Dës Iddi ass awer net virukomm, well zu där Zäit et d'Leit waren, déi do wunnen, déi sech opposéiert hunn, an dëst aus folgende Grënn:

- deen eenzeggen Accès fir d'Camionen, déi Décharge do unzefuehren, wier duerch d'Aktivitéitszon vum Senningerbiere gewiescht;
- d'Dauer vun der Exploitation wier, esou wéi deemools d'Berechnunge waren, ëm déi drësseg Joer gewiescht, an
- hätte missen eng Rei vu Waasser- a Kanalinfrastrukturen ënnen am Dall vum Fransousegronn, also 25 Meter méi déif, geschafen an déplacéiert ginn.

Enn vun den 90er Joren ass d'Iddi fir de Fransousegronn zouzetippen nees aus dem Tirang geholl ginn. Heifir hu geschwat:

- deen héije Besoin un Terrain fir engersäits d'Fligere kënnen ze parken an anerersäits fir d'Aktivitéite vum Airfret vun der Cargolux kënnen auszebauen

- an dann och, an dat ass jo an deene leschten Deeg eng grouss Aktualitéit, fir deen extreme Manktum u Bauschuttdeponien hei am Land kënnen ze verbesseren.

De Projet ass du vun engem Bureau d'études ausgeschafft ginn, ënnert der Supervisioun vun engem Aarbechtsgrupp mat Représentanten aus dem Landesplanungs- an Ëmweltministère, Verwaltung vum Flughafen an de Ponts et Chaussées, sou wéi och aus der Gemeng Nidderaanwen.

De Projet Héienhaff ass dunn an zwee Deeler gespléckt ginn, an zwar an eng Zon fir de Flughafen auszebauen an an eng sou genannte Zone de récréation. Bei der Zon fir de Flughafen auszebauen handelt et sech ëm déi Surface, déi zwëschent dem aktuelle Frachtzenter an dem Tarmac en face vun der Aérogare läit.

D'Zoutippe vum Dall gëtt net abschliesslech mat Bauschutt gemaach, mä et gëtt mat der sou genannter Sandwich-Method wéi dat genannt gëtt, geschafft. Dat heescht, dass tëschent dem Bauschutt och Couché mat sou genannte Matériaux nobles kommen. Dëst ass Steematerial, dat haaptsächlech vu Chantierë vum Kierchbiere kennt.

D'Sandwich-Method ass néideg fir deem opgeschottene Buedem engersäits eng Drainagefonction ze ginn an domadder d'Waasser ënnerierdesch säitlech ofleeden ze kënnen, an anerersäits awer och eng optimal Consolidatioun vum Buedem ze erreechen.

Déi aner Zon, also d'Zone de récréation, kritt keen ofgeflachtenen Niveau, mä gëtt am Géigendeel esouguer nach gehéicht, sou datt do e kënschtlechen Hiwwel als Écran de protection entsteet, dee bis zu 25 Meter méi héich gëtt wéi d'Pist. Hei kënnen dann och nach Beem mat enger Héicht vun 20 Meter drop kommen.

Den neie Projet vum Zoutippe vum Fransousegronn dréit där rezenter Entwécklung vun den Aktivitéiten um Flughafe Rechnung. Sou kann een hei folgend Infrastrukturprojeten an d'A faassen:

- d'Vergréisserung vun der Tarmacsfläch fir de Garage vun de Fli-

geren; wéi mer elo schonn erkläert hunn;

- dann d'Liaisoun Train-tram zwëschent der Aérogare an dem Kierchbiere Plateau;

- dee sou genannten „Fuel Farm“-Dépôt fir de Kerosin fir d'Fligere, dee muss déplacéiert ginn, mä fir dee muss awer nach e Projet opgestallt ginn; deen ass net an dësem Projet de loi dran;

- verschidde Stroossenubannungen am Kontext mat der neier Aérogare;

- d'Optioun vun engem Parking de dissuasion;

- d'Vergréisserung vun der Aktivitéitszon um Senningerbiere;

- an dann och déi genannten Écrans de protection, souwuel akusteschesch wéi visuëll.

All dëst muss am Plan d'occupation du sol, dem sou genannte POS, «Aéroport et environs» nach genehmegt ginn.

(M. Niki Bettendorf prend la Présidence)

An dësem Kontext muss och gesot ginn, datt d'Kommodo-Inkommodo-Prozedur den Ament just fir d'Décharge Héienhaff besteet, an net fir d'Extensiou vum Tarmac.

D'Décharge Héienhaff kann am Total 2,7 Milliounen Meter Kibb Bauschutt lagere, dat entsprécht 5 Milliounen Tonne Bauschutt. Am Moment si schonn eng Millioun Meter Kibb Bauschutt dobannen. Den Zäitraum, fir d'Décharge opzefëllen, ass dowéinst relativ kuerz. Et gëtt dovunner Ausgang, wann et esou virugeet wéi bis elo, mat deem Manque vu Bauschuttdeponien, dee mir hei am Land hunn, datt dann an zwee bis dräi Joer d'Décharge Héienhaff voll ass.

Wat de finanzielle Volet vun dësem Projet ugeet, wëll ech nach eng Kéier soen, dass en sech op 61 Milliounen Euro beleeft. Dës Käschte verdeelen sech engersäits op de Remblaiement vum Fransousegronn, wéi gesot mat 22,5 Milliounen Euro, wou ënner anerem 12.210.000 Euro ufale fir den Ofwaasserréseau, dee getrennt no lwwerflächewaasser a Schmotzwaasser op déi aner Säit vum Findel Richtung Birelerbaach gefouert gëtt. Ech wëll drun erënneren, dass dëst aus enger Déift vu 25 Meter, wéi mer virdru gesinn hunn, ze geschéien huet. An ech muss scho soen, dass, wéi ech mer d'lescht Woch dat Ganzt op der Plaz ugekuckt hunn, et schonn impressionant war ze gesinn, wat fir eng riseg Kanalisationsrouerduerchmeisser do à fur et à mesure vum Opfëlle vum Fransousegronn verluet ginn.

Anerersäits verdeelt sech den Invest op d'Extensiou fir de Flughafe mat 38.500.000 Euro, mat als Hauptposten d'Extensiou vum Tarmac fir d'Fligere, déi sech op 21.700.000 Euro belafen.

Säit dem Ufank vum Benotze vun der Décharge Héienhaff si schonn etlech öffentlech Fongen an dee Projet gefloss. En Décompte intérimaire vun 1. Oktober 2004 notéiert, dass schonns 13% vum globale Montant engagéiert woren.

Et gëtt also héich Zäit, dass dës Situation duerch dëse Projet de loi regulariséiert gëtt; eng Situatioun, déi scho säit Jore schleeft a woubäi et jo awer mëttlerweil bekannt ass, dass all öffentlech Projeten, déi méi deier wéi 7,5 Milliounen Euro kaschten, ee speziell Gesetz brauchen, sou wéi dat an der Verfassung am Artikel 99 steet, baséiert op dem Artikel 79 vum 99er Statsbudgetsgesetz.

Här President, dëse Projet de loi ass de 5. Abrëll 2005 vun den Hären Transport- a Baute ministere déposéiert ginn. Den Avis vum Statsrot datéiert vum 3. Mee 2005. D'Transportkommissioun huet a senger Sëtzung vum 2. Juni 2005 mech als Rapporteur genannt. An därselwechter Réunioun ass de Projet de loi sou wéi och den Avis

vum Statsrot examinéiert ginn, deen ausser enger klenger redaktioneller Emännerung dem Projet de loi zougestëmmt huet. De Projet de rapport hate mir schonn direkt opgestallt a weinst der Urgence vun dësem Gesetz dann och gläich ugeholl.

Heimat ginn ech den Accord vu menger Fraktioun zu dësem Projet de loi a soenlech Merci fir d'No-lauschteren.

■ **Plusieurs voix.** - Très bien.

■ **M. le Président.** - Merci, Här Negri. Als éischte Riedner ass den Här Marco Schank agedroen. Här Schank, Dir hutt d'Wuert.

Discussion générale

■ **M. Marco Schank (CSV).** - Merci, Här President. Dir Dammen an Dir Hären, erlaabt mer, datt ech fir d'drëtte Kéier, mengen ech, haut dem Rapporteur, dem Kolleeg Rosch Negri, Merci soe fir deen excellente schrëftlechen a mëndleche Rapport. Ech wollt awer derbäi soen, ofgesi vun deem gudden Rapport vum Rapporteur, datt hien och um Terrain war fir sech déi Saach unzekucken. Dat weist wéi conscienciéis hien un déi Saach erugeet, an hie konnt eis an der Kommissioun eng ganz Rei interessant Detailler zum Beschte ginn, déi mer soss net gewosst hätten. Ech wollt och Merci soen an deem Kontext, datt mer eng Kaart kruten, dass ee sech mol ee Bild konnt maache vun deem Ausbau.

De Gesetzesprojet, dee mer haut diskutéieren, reit sech an eng Rei vu Projeten an, déi mer déi leschte Joren zu Gonschte vum Ausbau an der Moderniséierung vum Flughafen ugeholl hunn. Projete wéi zum Beispill iwwert den Assainissement, den neie Radar oder och iwwert den Train-tram.

Dëst ass natierlech e weideren, wichtege Projet, well e ganz sécher wäert dat zukünftegt Erscheinungsbild vum Flughafe wesentlech verännere. Wéi mer schonns vum Rapporteur héieren hunn, steet dat och mat engem ganz wesentleche Käschtepunkt am Zesummenhang, well dee beleeft sech op net manner wéi 61 Milliounen Euro.

Dës Sue ginn haaptsächlech gebraucht fir den Tarmac tëschent dem Cargo-Center am deem zukünftegen neien Terminal A ze vergréisseren, wann, wéi mer elo grad héieren hunn, d'Bauschuttdeponie am Fransousegronn mol eng Kéier bis uewenhin opgefëllt ass. D'Vergréisserung beleeft sech op net manner wéi 156.000 Meter carré, wat ëmmerhin enger Fläch vu ronn 20 Fußballterrainen entsprécht.

Des Weideren ass och nach den Aménagement vu verschiddenen Zonen um Flughafe virgesi fir déi spéider Projeten, déi nach virgesi sinn am Kader vun der Moderniséierung vum Flughafen, ze erméiglechen. An deem Kontext ënner anerem den Déplacement vum Kerosindépôt, de Bau vun engem ënnerierdesche Park & Ride, mat der Ubannung un d'Autobunn, an och de Bau vum Arrêt fir den Train-tram, dee jo a ferner Zukunft d'Stad mam Flughafe wäert verbannen. De Käschtepunkt selbstverständlech vun dëse Projeten ass duerch dëse Projet de loi net ofgedeckt, dofir brauche mer dann nach aner Gesetzter an Zukunft.

Här President, ech wëll elo weder op d'Geschicht agoen, nach op den techneschen Aspekt, dat huet de Rapporteur mat ganz vill Kompetenz gemaach. Ech wëll kuerz nach op d'Wichtigkeet awer vun dësem Projet agoen. Am Joer 2004 goufen um Flughafe ronn 89.000 Mouvementer, Starts a Landungen, enregistriert, Tendenz steigend. An dësem Zäitraum goufe méi wéi 1,5 Milliounen Passagéier transportéiert, Tendenz och steigend.

Deeselwechten Zeenario stelle mer am Beräich vum Fret fest. Den Ton-